

MÄT OCH SÖK
RADONBIDRAG

Koll på
radonhalten?

Nu kan du få upp till 25 000 kronor i bidrag när du sanerar ditt hus.

Skydda dig och din familj från skadlig radongas

Radon varken syns eller luktar, men det kan vara skadligt för din hälsa. Man räknar med att 250 000 villor i Sverige har för hög halt av radon. Bor du i ett hus som är drabbat kan du söka radonbidrag och få halva saneringskostnaden betald.

Alla hus kan vara radonhus

Skadligt höga halter av radon kan finnas i alla slags hus. Radonet kan till exempel komma från byggnadsmaterial i väggar eller från hushållsvattnet, men det vanligaste är att det kommer från marken huset står på. Eftersom radon är en osynlig, luktfri gas måste du mäta radonhalten i inomhusluften för att veta hur mycket radon som finns i ditt hem.

Radon kan vara farligt för hälsan

Långvarig exponering av förhöjd halt av radon kan orsaka lungcancer. Risken att drabbas av lungcancer ökar om du är rökare, men även om du tidigare varit rökare.

Sök radonbidrag – få halva saneringskostnaden betald

I den här broschyren har vi samlat viktig information om vad radon är, hur du mäter radonhalten i ditt hem och vad du ska tänka på om du behöver sanera. Du kan också läsa om radonbidraget som täcker upp till 50 procent av saneringskostnaden upp till 25 000 kronor. Med radonsanering får du ett friskare och mer hälsosamt hem.

På [boverket.se](https://www.boverket.se) hittar du mer information om radon. Här kan du även söka radonbidrag.

VAD ÄR RADON?

Radon är en osynlig och luktfri gas som bildas när det radioaktiva grundämnet radium sönderfaller. När gasen i sin tur sönderfaller bildas så kallade radondöttrar, som är radioaktiva metallatomer. Radondöttrarna fastnar på damm som vi andas in. Radon kan skada våra lungor, och i värsta fall orsaka lungcancer.

VAR FINNS RADON?

Radon finns överallt – i mark, luft och vatten. Radon i bostäder kan komma från tre olika källor:

- från marken under och runt huset
- från byggnadsmaterial
- från hushållsvattnet.

Radon i marken

Radon från marken är den vanligaste orsaken till hög radonhalt i bostäder. Många kommuner har kartlagt radonvärdena i marken. Kontakta miljö- och hälsoskyddskontoret eller motsvarande i din kommun om du vill veta mer.

Radon i byggnadsmaterial

Alla byggnadsmaterial som är baserade på sten (till exempel betong, tegel och lättbetong) avger radon. Normalt är halten så låg att det inte är någon risk för hälsan, men det finns undantag. Alunskifferbaserad lättbetong, så kallad blåbetong, som användes från 1929 till slutet av 1970-talet, kan ge hög radonhalt.

Radon i hushållsvatten

Det är ovanligt med hög radonhalt i kommunalt hushållsvatten, men vatten från bergborrade brunnar eller kalkkällor kan innehålla radon. Riskerna med att dricka radonhaltigt vatten är små, men om det finns radon i vattnet kan det spridas i luften.

HUR MÄTER JAG RADONHALTEN I MITT HUS?

På swedac.se kan du få tips om godkända laboratorier du kan kontakta för att beställa mätdosor. Tänk på att du ska mäta i minst två rum med minst en dosa per våningsplan. För att få ett säkert resultat ska du mäta under eldningssäsongen, alltså från oktober till april, och mätningen ska pågå i minst två, helst tre, månader. När du är klar med din mätning skickar du tillbaka mätdosorna till laboratoriet och resultatet får du efter ett par veckor.

VILKA SIFFROR GÄLLER?

Radonhalten mäts i Becquerel per kubikmeter inomhusluft (Bq/m^3). Har ditt hus högre radonhalt än $200 \text{ Bq}/\text{m}^3$ så bör du sanera.

Bq/m^3

HUR FARLIGT ÄR RADON?

Radonstrålning är oftast ingen stor hälsofara jämfört med till exempel rökning och UV-strålning från solen. Men om du bor i ett hus med hög radonhalt under flera år ökar risken att drabbas av lungcancer. För rökare innebär det en större risk att bo i hus med hög radonhalt, och även passiva rökare (som familjemedlemmar) löper ökad risk att utveckla lungcancer.

HUR SÄNKER JAG RADONHALTEN I MITT HUS?

Innan du börjar sanera måste du veta var radonet kommer ifrån. Swedac och Svensk Radonförening kan rekommendera certifierade konsulter som hjälper dig ta reda på hur radonet kommer in i din bostad. När du hittat källan kan du välja rätt saneringsmetod.

- **Om radonet kommer från marken** ska du täta sprickor i husets grundkonstruktion. Räcker inte det kan du installera en radonsug eller radonbrunn som skapar ett undertryck och minskar mängden markluft som sugas in i huset.
- **Om radonet kommer från byggnadsmaterial** räcker det ofta att förbättra husets ventilation. Väggar med blåbetong kan tätas med radontapet, och du kan även byta ut byggmaterial i väggar.
- **Om radonet kommer från hushållsvattnet** kan du installera en radonavskiljare som luftar vattnet.

VEM KAN SÖKA RADONBIDRAG?

Alla småhusägare som behöver radonsanera kan söka bidrag. Radonhalten i inomhusluften ska vara över 200 Bq/m³, och du som ansöker måste bo i huset både när bidraget beviljas och när det betalas ut. Bor du i ett nybyggt hus kan du ansöka tidigast två år efter att huset stod klart.

HUR STORT ÄR BIDRAGET?

Radonbidraget täcker 50 procent av saneringskostnaden upp till 25 000 kronor. Du kan alltså som mest få 25 000 kronor i bidrag.

HUR SÖKER JAG RADONBIDRAG?

Du ansöker via en e-tjänst på boverket.se eller hos länsstyrelsen i det län huset ligger. Din ansökan ska bland annat innehålla en mätrapport som visar hur hög radonhalt du har i ditt hus, en rapport om var radonet kommer ifrån och en redovisning av de saneringsåtgärder du planerar. Bidraget betalas ut i efterskott när saneringsarbetet är klart. Om du har frågor om din ansökan ska du i första hand vända dig till din länsstyrelse.

4 fakta om radon

- 250 000 villor i Sverige har för hög halt av radon.
- Radon kan finnas i alla slags hus.
- Radon är skadligt för din hälsa och kan orsaka lungcancer.
- Du kan få upp till 25 000 kronor i bidrag när du sanerar ditt hem från radon.

Sök nya radonbidraget – 3 enkla steg:

1. MÄT

Beställ mätidosor och mät radonhalten.
På swedac.se hittar du godkända laboratorier.

2. UNDERSÖK

Har ditt hus mer än 200 Bq/m³ bör du ta reda på var radonet kommer ifrån.
Swedac och Svensk Radonförening kan rekommendera certifierade konsulter.

3. ANSÖK

Ansök om radonbidrag på boverket.se

Läs mer om radon och radonbidraget på boverket.se